

Straffrätt

[Introduktion](#) - [Straffrättsteori](#) - [Brott](#) - [Ansvarsfrihetsgrund](#)

Introduktion

Straffrätt i Sverige omfattar de juridiska principer och regler som definierar brottsliga handlingar och de påföljder som kan tillämpas på de som begår dem. Den centrala lagstiftningen inom detta område är **brottsbalken**, som innehåller omfattande regler om vilka handlingar som är kriminaliserade samt allmänna principer om straffansvar. Denna lagstiftning kompletteras av **specialstraffrättslig lagstiftning** som adresserar specifika områden och brottstyper, såsom trafikbrott, narkotikabrott, skattebrott, och penningtvättsbrott. Både brottsbalken och de specialstraffrättsliga lagarna ger vägledning om hur brottslighet ska definieras och hanteras, från bedömningen av gärningens brottslighet till fastställandet av lämplig påföljd.

Grunden för straffrättsligt ansvar i Sverige vilar på **legalitetsprincipen**, vilken föreskriver att endast handlingar som uttryckligen är förbjudna genom lag kan leda till straffansvar. Denna princip säkerställer rättssäkerhet och förutsebarhet, genom att endast de handlingar som beskrivs i lagstiftningen och för vilka straff är uttryckligen föreskrivet anses som brott. För att ett brott ska anses begånget krävs inte bara att handlingen uppfyller de specifika rekvisiten i en brottsbeskrivning, utan även att gärningspersonen kan hållas personligt ansvarig, vilket inkluderar aspekter som uppsåt eller oaktsamhet samt avsaknad av rättfärdigande eller ursäktande omständigheter.

Genom att tillhandahålla en ram för bedömning av handlingar och påföljder, strävar straffrätten i Sverige efter att upprätthålla lag och ordning i samhället, skydda medborgarnas rättigheter och främja en känsla av rättvisa och säkerhet.

Vad är brott och straff

Ett **brott** i Sverige definieras formellt som en gärning för vilken straff är föreskrivet enligt 1 kap. 1 § Brottsbalken (BrB). Denna definition inkluderar både aktiva handlingar och underlåtenheter att agera där lag stipulerar ett ansvar. **Straff**, som kan utdömas för ett brott, specificeras i lagstiftningen som antingen böter eller fängelse. Utöver dessa straffformer finns det andra påföljder såsom villkorlig dom, skyddstillsyn, och överlämnande till särskild vård, vilka kan tillämpas beroende på brottets natur och omständigheterna kring brottet.

Begreppet brott används i både konkret och abstrakt mening; det kan referera till specifika handlingar eller till kategorier av likartade handlingar. Brottsbalken och tillhörande lagstiftning använder brottsbegreppet för att strukturera och kategorisera olika former av olagliga beteenden och de tillämpliga rättsliga följderna.

För att en gärning ska klassificeras som ett brott, måste vissa kriterier vara uppfyllda. Dessa kriterier delas in i **objektiva och subjektiva rekvisit**. Objektiva rekvisit fokuserar på själva gärningen och dess brottsbeskrivningsenlighet – det vill säga om gärningen uppfyller de krav som anges i den aktuella straffbestämmelsen och om det finns några rättfärdigande omständigheter som gör

gärningen tillåten. Subjektiva rekvisit behandlar gärningspersonens mentala tillstånd, inklusive uppsåt och oaktsamhet, i relation till den otillåtna gärningen.

Exempel

From:

<https://www.juridik.kristiansen.nu/> - **Juridik på gymnasiet**

Permanent link:

<https://www.juridik.kristiansen.nu/doku.php?id=straffraett:introduktion&rev=1713176591>

Last update: **2024/04/15 10:23**

